

Feest van de Transfiguratie
6 augustus 2017

Op weg gaan zonder precies te weten waarheen en hoe lang, en misschien ook wel zonder te kunnen zeggen waarom eigenlijk. Gewoon op weg gaan, kome wat komt. Dat is wat veel mensen om ons heen doen of misschien al eens eerder geprobeerd hebben. Pelgrimeren is 'in'. Bij steeds meer mensen.

Wat valt er dan te pelgrimeren? Daar zijn natuurlijk allerlei motieven voor te bedenken. Sommigen ondernemen zo'n tocht omdat ze voor een belangrijke keuze staan in het leven, op een soort kruispunt zijn aangekomen en een beslissing moeten nemen. Anderen gaan op weg vanwege een bijzondere gebeurtenis die hun leven heeft gekleurd: het verlies van een dierbare, ontslag van een baan, of juist vanwege herwonnen gezondheid of de ontmoeting met een geliefde. Soms ook is het een soort stem van binnenuit; het is tijd om te gaan.

Maar hoe je het ook went of keert: zo'n tocht is een beeld van het leven zelf. Ons aardse bestaan, is het niet een voortdurend onderweg zijn? En alles gedurende je reis krijgt betekenis: het meetersen van je bagage, het zoeken naar een rustplaats, een ontmoeting met een passant, de eenzaamheid, het ongewisse, het ongeduld, het ritme van de natuur, een warm onthaal. Allemaal beelden van elementen uit ons leven. Die komen heel dichtbij wanneer je als pelgrim onderweg bent.

De leerlingen van Jezus zijn ook onderweg. Als vreemdelingen en passanten op aarde. Ooit geroepen, ooit alles achter zich gelaten – maar waarheen eigenlijk en waartoe? En Jezus zelf blijkt al evenzeer een pelgrim onderweg. Want ook die kant van ons menselijk bestaan heeft Hij met ons gedeeld en van binnenuit doorleefd. Hij draagt al een tijd lang de herinnering met zich mee aan een stem, die bij zijn doop door Johannes in de Jordaan heeft geklonken, en die nog nagalmt in de gewelven van zijn hart: 'Mijn Zoon, Mijn Welbeminde'. Die woorden draagt Hij mee, altijd en overal. En meer en meer worden ze waar voor Hem. En de leerlingen die Hem achterna zijn gegaan begrijpen Hem niet altijd. Hij zou ze zo graag willen laten delen in dat geheim. En wat zou Hij zelf graag meer zicht hebben op zijn weg, meer licht in zijn leven willen zien stralen.

Daar op die berg, in de stilte, in de verborgenheid van de hoogte, waar hemel en aarde elkaar voor een ogenblik raken, en geen wegen zijn, daar gebeurt aan Jezus iets dat zich moeilijk laat omschrijven. Een hemels visioen van licht. Voor hemzelf, maar ook voor de leerlingen die Hem het meest na zijn: Petrus, Jakobus en Johannes. Jezus, gehuld in een mantel van licht, in gesprek met Mozes en Elia. Het onmogelijke en ondenkbare blijkt hier ontheven te zijn aan de wetten der natuur. Daar in de stilte klinkt opnieuw die stem op: Mijn Zoon, Mijn Welbeminde.

De leerlingen, niet begrijpend wat er gaande is, worden aangegrepen door een hevige angst. Is het licht dan zo overweldigend? Zijn ze bang voor het nieuwe, het onbekende? Nee, ze zijn niet bang voor het onbekende. Ze zijn vooral bevreesd omdat de bekende weg tot een einde komt. Ze weten daardoor hun eigen plaats niet meer in dit grote verhaal. En het is Jezus zelf die hen daarvan komt bevrijden: 'Staat op en weest niet bang'. De kracht van Jezus opstanding klinkt al door in deze woorden. Het zou een prachtig levensmotto kunnen zijn voor onderweg. Sta op en wees niet bang. Nee, het is niet de bedoeling te blijven op de berg, om tenten te bouwen en erin te wonen. De reis van het leven gaat verder; en na de bestijging van de berg en een kort moment van vervoering volgt de weg terug naar beneden – de afdaling. Maar een tip van de sluier is opgelicht, en allen die het hebben gezien en deelgenoot zijn geworden, moeten zich wel begenadigd en gedragen voelen.

In het licht van het verdere verloop van het evangelie weten we dat we in dit gebeuren een vooruitblik mogen zien naar wat straks aan Jezus geschieden zal: dat Hij zal leven, dat het licht zal overwinnen, dat Hij door de dood heen zal gaan en zal verrijzen. Maar evenzeer voor de leerlingen, die deelgenoot zijn van dit bijzondere gebeuren, is het een teken van leven en licht. Zij mogen zien dat zij op de goede weg zijn, ze worden bemoedigd en gesterkt om het met Jezus te wagen, om Hem te vertrouwen, deze bekende onbekende. Ze hoeven geen tenten te bouwen, maar eerder het omgekeerde: ze mogen zich laten bewonen door Hem die licht en leven is.

En zoals die leerlingen hebben mogen wedervaren, zo moge het ook aan ons geschieden. Wij weten niet hoe de weg zal gaan. We weten niet hoe lang en waarheen. We weten alleen dat Hij er zal zijn. En ook al schijnt de weg ons duister, dan toch zal zijn licht niet doven in ons bestaan, en het meest donkere ogenblik zal altijd een ogenblik zijn *van* Hem en *met* Hem die aan onze zijde met ons door het leven gaat en geen mens zal laten vallen. Waar geen wegen meer zijn, waar geen licht meer is gebleven en alle goden in ons leven geen antwoord meer geven, daar is Hij onze eerste en laatste reisgenoot, die onze naam nog kent. Niet de naam die we onszelf hebben gegeven, maar de nieuwe en oorspronkelijke naam waarmee Hij ons noemen wil: Veelgeliefde, Welbeminde. Ja, ook wij zijn veelgeliefden van God, evenals Jezus. Al werden die naam en dat beeld ook nog zo geschonden, verminkt, of onteerd. Hij, de Ene en Eeuwige, is niet vergeten en laat niet varen het werk van zijn handen.

Wat in het evangelie wordt verhaald, gebeurt steeds opnieuw op onze weg door het leven. Zo ook in deze viering van Eucharistie. Wij mogen in het licht van Jezus' aanwezigheid ons eigen leven zien in een nieuw licht, ons veelgeliefd weten, en ons laten aanraken met zijn genade en kracht. Wij mogen opstaan en leven, nu al hier in deze onze wereld de kracht van zijn opstanding ondervinden. Wij mogen Hem naast ons weten, heel de weg van ons bestaan. Getekend en gezegend met zijn licht, zijn wij aldoor onderweg en toch altijd thuis.